Dosarul nr. 2-3886/23
2-23028835-12-2-24022023-1

HOTĂRÂRE
în numele Legii

26 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Balan
Grefier Bogdana Mamedov

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Renița împotriva Irinei Butucel cu privire la restituirea împrumutului și încasarea penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

constată:

La data de 23 februarie 2023, Dumitru Renița a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Butucel cu privire la restituirea împrumutului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 22 aprilie 2021, în baza contractului de împrumut autentificat notarial, Irina Butucel a luat cu împrumut de la el suma de 23 000 de Euro, pe care s-a obligat să o restituie până la data de 22 aprilie 2023, a cîte 1 000 de Euro lunar la data de 22 a fiecărei luni, începând cu data de 22 mai 2021.

A menționat că, potrivit hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 octombrie 2022, a fost încasată de la Irina Butucel în beneficiul său datoria de bază pentru perioada 22 mai 2021 – 22 septembrie 2022 în sumă de 17 000 de Euro, penalitatea și cheltuielile de judecată.

A susținut că, la moment s-a acumulat datoria în sumă de 4 000 de Euro pentru perioada 22 octombrie 2022 – 22 ianuarie 2023, ratele împrumutului conform formulei de restituire, însă până în prezent pârâta nu a restituit suma împrumutată în mărime de 4 000 de Euro, astfel, încălcând obligațiile asumate în contractul de împrumut enunțat.

A notat că, potrivit pct. 6 din contractul de împrumut enunțat, dacă împrumutul nu este restituit în termen, se achită o penalitate în măre de 1% din suma restantă neachitată pentru fiecare zi de întârziere.

A declarat că, la solicitările sale privind restituirea restanței ratelor împrumutului, pârâta nu a reacționat.

A invocat că, la data de 26 ianuarie 2023, la adresele - mun. Chișinău, str.Uzinelor,140, apartamentul nr. 6 și mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn,14, apartamentul nr. 32, a adresat pârâtei o pretenție în formă scrisă, în care a solicitat restituirea împrumutului, având ca scop soluționarea amiabilă a litigiului în cauză.

A mai invocat că, pretenția expediată la adresa mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn,14, apartamentul nr. 32 a fost restituită cu mențiunea „nereclamat", iar pretenția expediată la adresa mun. Chișinău, str. Uzinelor,140, apartamentul nr. 7 a fost recepționată de către pârâtă, însă nici în acest fel datoria nu a fost restituită.

Solicită admiterea acțiunii și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a împrumutului în sumă de 4 000 de Euro, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei și a taxei de stat în sumă de 1 000 de lei.

La data de 25 aprilie 2023, Dumitru Renița a depus cerere de chemare în judecată concretizată, prin care a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a împrumutului în sumă de 6 000 de Euro, a penalității de întârziere în sumă de 4 520 de Euro, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei și a taxei de stat în sumă de 6 266,39 de lei.

La data de 12 decembrie 2023, Dumitru Renița a mai depus o cerere de chemare în judecată concretizată, prin care a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la pârâtă în beneficiul său a împrumutului în sumă de 6 000 de Euro, a penalității de întârziere în sumă de 5 540 de Euro, a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei și a taxei de stat în sumă de 6 863,64 de lei.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului, avocatul Eugeniu Cazacu a susținut acțiunea și a solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtei, avocatul Victor Ciumac a recunoscut parțial acțiunea, în limita valorii datoriei în mărime de 4 000 de Euro și a penalității, care urmează a fi redusă, deoarece este neproporțională, până la suma de 554 de Euro.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră acțiunea întemeiată și care urmează a fi admisă parțial din următoarele motive.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile şi obiecțiile părților, precum şi altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 9 alin. (1) din Codul civil, drepturile şi obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Conform art. 774 alin. (1) din Codul civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art. 776 din Codul civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 alin. (1) și (2) din Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

Conform art. 1242 alin. (1) din Codul civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul)

bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În ședința de judecată s-a stabilit că, la data de 22 aprilie 2021, între Dumitru Renița și Irina Butucel a fost încheiat contractul de împrumut, conform căruia Dumitru Renița a împrumutat Irinei Butucel suma de 23 000 de Euro, cu termenul final de rambursare a sumei împrumutate până la data de 22 aprilie 2023.

Conform pct. 2 din contractul de împrumut enunțat, părțile contractante au stabilit că, Irina Butucel va achita lui Dumitru Renița cîte 1 000 de Euro, începând cu data de 22 mai 2021.

Actele cauzei denotă faptul că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 octombrie 2022 a fost încasată de la Irina Butucel în beneficiul lui Dumitru Renița suma de 17 000 de Euro, cu titlu de datorie rămasă neachitată la data înaintării ultimei cereri de chemare în judecată concretizată.

Respectiv, până la data de 22 aprilie 2023, Irina Butucel urma să mai restituie lui Dumitru Renița suma de 6 000 de Euro, însă aceasta nu și-a executat obligația asumată.

Conform art. 1247 alin. (1) din Codul civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.

Prin urmare, ținând cont de faptul că, pârâta nu și-a onorat obligațiunea de a restitui împrumutul, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la Irina Butucel în beneficiul lui Dumitru Renița împrumutul în sumă de 6 000 de Euro.

Conform art. 947 alin. (1) din Codul civil, clauza penală este o prevedere contractuală prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate).

Conform art. 953 din Codul civil, în cazuri excepționale, luându-se în considerare toate împrejurările, instanța de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalității disproporționat de mari. La reducerea penalității, trebuie să se țină cont nu numai de interesele patrimoniale, ci și de alte interese, ocrotite prin lege, ale creditorului. Nu se admite reducerea penalității în cazul în care aceasta a fost stinsă prin executare benevolă. Nu se admite reducerea penalității pentru întârzierea executării obligației pecuniare în cazul în care rata penalității este egală sau mai mică decît rata legală aplicabilă conform art.942. Orice clauză care derogă de la dispozițiile prezentului articol în detrimentul debitorului este lovită de nulitate absolută.

În acest sens se reține că, clauza penală este acea convenție accesorie și condiționată de imposibilitatea neexecutării obligației principale, executării defectuoase sau executării cu întârziere din culpa debitorului în temeiul căreia acesta din urmă este ținut să execute o anumită prestație. Cu alte cuvinte, clauza

penală este convenția, prin care părțile evaluează cu anticipație cuantumul daunelor-interese pentru eventualitatea neexecutării, executării defectuoase sau cu întârziere a obligației principale.

Instanța de judecată relevă că, conform pct. 6 din contractul de împrumut din 22 aprilie 2021, în cazul nerambursării în termen a sumei împrumutate de către Irina Butucel, ultima va achita o penalitate în mărime de 1% pentru fiecare zi de întârziere, din suma restantă neachitată.

Dumitru Renița a solicitat încasarea de la Irina Butucel a penalității în baza contractului de împrumut enunțat în sumă de 5 540 de Euro, calculată pentru perioada 23 noiembrie 2022 – 10 mai 2023.

La caz, se reține că, pe parcursul examinării cauzei, reprezentantul pârâtei, avocatul Victor Ciumac a solicitat reducerea penalității, pe care o consideră disproporționat de mare.

După cum s-a menționat, penalitatea este o despăgubire a prejudiciului cauzat creditorului, însă instanța de judecată consideră că, stabilirea unei penalități de 1% pe zi este excesivă și dezavantajează debitorul. Or, o hotărâre trebuie să fie echitabilă și să asigure o balanță între drepturi și obligații.

Prin urmare, instanța de judecată, aplicând norma prevăzută de art. 953 din Codul civil, va reduce cuantumul penalității în cuantumul indicat de reprezentantul pârâtei.

În contextul celor expuse, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la Irina Butucel în beneficiul lui Dumitru Renița penalitatea de întârziere în sumă de 554 de Euro.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Din materialele dosarului rezultă că, la depunerea cererii de chemare în judecată, reclamantul a achitat taxa de stat în sumă de 6 863,64 de lei (f. d. 2, 20, 55, 100).

Dat fiind faptul că, acțiunea a fost admisă parțial, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la pârâtă în beneficiul reclamantului taxa de stat în sumă de 3 889,14 lei.

În conformitate cu art. 96 alin. (1) și (1^1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se

compensează părții care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La materialele cauzei au fost anexate raportul privind activitatea avocatului în prezenta cauză și ordinul de plată seria GL nr. 425031 din 25 aprilie 2023, prin care se confirmă că, Dumitru Renița a achitat CA „Pascal Iuliana” pentru serviciile de asistență juridică suma de 6 000 de lei (f. d. 70, 71).

Prin urmare, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la pârâtă în beneficiul reclamantei cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 de lei, sumă care este reală, necesară și rezonabilă.

În conformitate cu art. 94, 96, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

hotărăște:

Se admite parțial acțiunea depusă de către Dumitru Renița împotriva Irinei Butucel cu privire la restituirea împrumutului și încasarea penalității de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Irina Butucel (IDNP *****) în beneficiul lui Dumitru Renița (IDNP *****) împrumutul în sumă de 6 000 (șase mii) de Euro și penalitatea de întârziere în sumă de 554 (cinci sute cincizeci și patru) de Euro, iar în total suma de 6 554 (șase mii cinci sute cincizeci și patru) de Euro, convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii.

Se încasează de la Irina Butucel (IDNP *****) în beneficiul lui Dumitru Renița (IDNP *****) cheltuielile de asistență juridică în sumă de 6 000 (șase mii) de lei și taxa de stat în sumă de 3 889,14 (trei mii opt sute optzeci și nouă lei 14 bani) lei.

În rest acțiunea se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Tatiana Balan